

Schaken op de basisschool

Werkboek 2, Les 8

De Gouden Regels (2)

Extra spullen

-

Voor de trainer

Lessen 5 tot en met 8 horen bij elkaar. In deze 4 lessen leren de kinderen hoe ze de eerste 8-10 zetten van een schaakpartij goed kunnen spelen. In Les 5 was de rokade aan de beurt. Les 6 behandelde het centrum. In lessen 7 en 8 behandelen we de Gouden Regels.

Na deze lessen ziet het begin van de partijen van deze kinderen er min of meer normaal uit. Geen 1.a2-a4 en daarna door Ta1-a3. Geen Ph3 of Pa3. Geen Pg1-f3-g5-h3 als eerste 3 zetten. Geen volle onderste rij na 8 zetten.

Naast het goed spelen van de opening, zijn deze lessen ook bedoeld om de kinderen duidelijk te maken wat **het belang is van activiteit: alle stukken moeten meedoen, en bij voorkeur kijken ze naar het centrum**. Deze 2 regels gelden niet alleen in de opening, maar zijn waardevol voor de hele partij. Ze moeten daarom een rode draad worden in de feedback van de trainer voor de rest van Werkboek 2.

Je kunt een vergelijking maken met een voetbalelftal. Laat je de spelers aan de kant op de reservebank zitten (de eerste rij van het schaakbord) of wil je dat ze allemaal in het veld staan en meedoen? Als ze allemaal meedoen heb je meer kans om een doelpunt te scoren.

Leerdoelen

Zie Les 7.

Aandachtspunten feedback

Zie Les 7.

Programma

0-3 Opening

3-15 Vervolg instructie Gouden regels

V: Wie weet nog wat de opening van een schaakpartij is?

A: De opening is het begin van de partij. Beide spelers brengen dan hun stukken in het spel en zetten hun Koning veilig.

We gaan samen een partij spelen. Ik (de trainer) tegen jullie.

Geef de kinderen wit. Vraag welke zet ze willen spelen. Voer de zetten uit op het demobord.

Vraag steeds waarom ze de zet willen spelen. Laat de kinderen op deze manier zelf de Gouden Regels herhalen. Als ze de regels zelf niet noemen, zorg dat je eigen zetten aan de Gouden Regels voldoen en leg uit waarom je die zetten doet.

Als de kinderen een regel noemen: schrijf die op het bord.

1. Zet minstens een pion in het centrum.

2. *Laat je Lopers en Paarden meedoen.*
3. *Zorg dat je stukken naar het centrum kijken.*
4. *Zet je Koning veilig*

Stop na 8-10 zetten. Loop de stelling nog een keer langs en toets of de Gouden Regels goed zijn toegepast.

V: Hebben wit en zwart tot nu toe goed gespeeld?

Het is belangrijk om eerst alle 4 de regels uit te voeren. Pas daarna ga je verder met andere plannetjes.

Tot slot:

Soms doet de tegenstander in de opening een zet die je nog nooit hebt gezien. Denk dan aan de Gouden Regels. Dan wordt schaken een stuk makkelijker.

15-25 Werkboek

Les 8, opdracht 1.

Bij opdracht 1 moeten ze van de 3 aangegeven zetten de beste kiezen. Letten ze goed op de Gouden Regels, dan is dat niet moeilijk. Een spiekbriefje met de Gouden Regels staat naast de opdracht in de groene kolom. Moeten ze wel eerst de ontbrekende woorden invullen!

Maak eventueel de eerste opgave gezamenlijk. In Les 7 hebben ze al kennis gemaakt met deze vorm.

25-55 Schaakpartij in combinatie met Spel 49: De Gouden Regels

Spel 49: De Gouden Regels

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-49-de-gouden-regels/>

Laat de kinderen een partij spelen. Na 8 zetten moeten ze de trainer erbij roepen. Samen bekijken jullie of beide spelers volgens de Gouden Regels hebben gespeeld.

Opdracht 2 van Les 8 bevat een scorekaart voor de Gouden Regels. Daarop kun je de punten aangeven die kinderen hebben verdiend met het toepassen van de Gouden Regels.

Let op: zowel wit als zwart doen zetten. Je moet wel op blijven letten op wat de tegenstander doet. Lc4 door wit is toch niet zo sterk als zwart een pion op d5 heeft staan.

Geef een half punt aftrek bij regel 1 als het kind een kans heeft gemist om 2 pionnen in het centrum te zetten.

Als de tijd het toelaat mogen ze de partij afmaken.

55-60 Samenvatting, opdrachten voor thuis en afsluiten

Gezamenlijk opruimen

Samenvatting

Oefeningen voor thuis (optioneel).

- Afmaken Les 8, opdracht 1
- Speel thuis een schaakpartij en let daarbij goed op de Gouden Regels.

Benadruk dat ze volgende week de map weer moeten meenemen.

Toelichting opdrachten werkboek

Opdracht 1

Bij opdracht 1 moeten ze van de 3 aangegeven zetten de beste kiezen. Letten ze goed op de Gouden Regels, dan is dat niet moeilijk. Een spiekbriefje met de Gouden Regels staat naast de opdracht in de groene kolom.

Opdracht 2

Deze opdracht bevat een zogenaamde scorekaart. Daarop kun je de punten aangeven die kinderen hebben verdiend met het toepassen van de Gouden Regels.

Laat de kinderen een partij spelen. Na 8 zetten moeten ze de trainer erbij roepen. Samen bekijken jullie of beide spelers volgens de Gouden Regels hebben gespeeld. Noteer de punten op de scorekaart.